

Preek 5

Galaten 3: 6-26

Thema:

Wet en evangelie

Paulus brief aan de Galaten

over genade en de wet

Korte samenvatting van de preek

Paulus preekte het evangelie: Het nieuwe leven (vergeving, Gods kind, Koninkrijk) is een cadeau dat je krijgt vanwege het werk van Jezus, en dat je aanpakt door geloof. De dwaalleraars voegden daaraan toe: maar je moet ook de wet houden. We zitten hier dus bij de kern van de brief.

Thema: wet en evangelie

1) niet de wet, maar het evangelie! (als het om je redding gaat)

a. wet en evangelie zijn onverenigbaar

- bij het evangelie draait alles om de belofte; je ontvangt het heil als geschenk, je hoeft er niks voor te doen, behalve geloven en aanpakken. Kerntekst: zie vers 11 (Hab.2:4)

- bij de wet draait het om wat jij moet doen; Kerntekst: zie vers 12 (Lev.18:5). Maar omdat wij de wet niet kunnen houden krijgen we met de vloek van de wet te maken (vers 10)

Paulus: je wordt gered alleen door geloof in het evangelie, niet door de wet.

b. en dat is ook wat de Bijbel leert

Zet Paulus de Thora (de wet) buiten spel? Nee, zegt hij, want het begint niet bij Mozes en de wet, maar bij Abraham en de belofte. Bij die belofte (land, volk, zegen) gaat het ten diepste ook al om Christus, Hij is het nageslacht waardoor de zegen kwam voor iedereen (vers 16) ieder die gelooft is kind van Abraham en deelt in de belofte (vers 7.14). En zowel voor Abraham als voor ons geldt: aan die beloften krijg je deel door het geloof.

Maar de wet van Mozes dan? Die kwam honderden jaren na de belofte, maar verandert daar niets aan (vers 17 en 21)

Conclusies: - blijf bij het evangelie! Alleen dan: dankbaarheid, zekerheid, rust

- negeer het OT niet (ook daarin evangelie) en leer Jezus zien in het OT

2) het evangelie en de wet (als het om je leven met God gaat)

Waarom dan toch de wet? (vers 19) als die niet bij draagt aan je verlossing.

a. de wet brengt bij Christus

Het is de spiegel waarin je je zonden leert zien, en leert dat je Jezus nodig hebt. (vers 19)

Het is de begeleider (Paidagogos) die toezicht op je houdt tot de volwassenheid komt (vrs 24)

b. de wet vervuld door Christus

Jezus leefde volmaakt volgens de wet, maar Hij kreeg vloek in plaats van zegen. Zo nam hij onze vloek voor zijn rekening om ons leven te geven. (Vers 13) Dat deed God om zijn beloftes waar te maken.

c. nieuw leven volgens de wet

En is dan de wet nu afgeschaft? Nee natuurlijk niet, want de wet is de kern van Gods bedoeling voor ons leven: liefde. Meer daarover in Galaten 5 en 6 (zie Gal 5: 13)

Preekbespreking

Wil je de preek nog naluisteren waar dit de bespreking bij is, dan kun je de preek hier terug luisteren (preek 2 juni 2024)

https://www.youtube.com/results?search_query=pax+christi+den+haag

of <https://ichthuskerkdenhaag.nl/preekbesprekingen/>

1) reactie's op de preek

maak even kort een rondje, waarin iedereen gelegenheid krijgt te reageren op wat in de preek naar voren gebracht werd. Wat deed het je? Wat leerde je?

2) Bijbelstudie over Paulus en de wet

Vorm twee groepen. De ene groep krijgt de volgende teksten (teksten evt. van tevoren uitprinten): Romeinen 3:19-20; 7:6; Galaten 3:11-12; 4:4-5. De andere groep krijgt Romeinen 7:12; 13:8-13; Galaten 5: 13-14.

Beide groepen bestuderen de teksten en noteren op een vel papier wat ze uit deze teksten leren over de wet. Daarna presenteren ze het resultaat aan elkaar.

Bespreek tenslotte hoe de inhoud van beide presentaties zich tot elkaar verhouden en hoe ze met elkaar te rijmen zijn.

3) Evangelie en wet in de Heidelbergse Catechismus

Nadat de Heidelbergse Catechismus nog een keer heeft onderstreept dat we alleen door het geloof uit pure genade gerechtvaardigd zijn (het evangelie), volgt vraag en antwoord 62:

Maar waarom kunnen onze goede werken niet de gerechtigheid voor God of een deel daarvan *zijn*?

Omdat de gerechtigheid die voor Gods gericht bestaan kan, geheel volmaakt en in alle opzichten met Gods wet in overeenstemming moet zijn¹, terwijl zelfs onze beste werken in dit leven allemaal onvolmaakt en met zonden bekleet zijn².

¹ Deut. 27:26; Gal. 3:10. ² Jes. 64:6.

Even verderop (nadat eerst de sacramenten vrij uitgebreid behandeld zijn) volgt dan de volgende vraag en antwoord (86):

Nu wij uit onze ellende, zonder enige verdienste van onze kant, alleen uit genade door Christus verlost zijn, waarom moeten wij dan nog goede werken doen?

Omdat Christus ons niet alleen met zijn bloed gekocht en vrijgemaakt heeft, maar ons ook door zijn Heilige Geest vernieuwt tot zijn beeld, opdat wij met ons hele leven tonen, dat wij God dankbaar zijn voor zijn weldaden¹ en opdat Hij door ons geprezen wordt². Vervolgens om zelf uit de vruchten zeker te zijn van ons geloof³ en om door onze godvrezende levenswandel ook onze naasten voor Christus te winnen⁴.

¹ Rom. 6:13; 12:1, 2; 1Kor. 6:20; 1Pet. 2:5, 9. ² Mat. 5:16; 1Pet. 2:12. ³ Mat. 7:17, 18; Gal. 5:6, 22; 2Pet. 1:10. ⁴ Mat. 5:16; Rom. 14:18, 19; 1Pet. 3:1, 2.

Lees beide vraag en antwoorden, en bespreek de volgende vragen:

- Beide vraag en antwoorden richten zich tegen een bepaalde gedachte. Welke? Herken je iets van die gedachten bij jezelf?
- Antwoord 86 geeft 4 redenen om goede werken te doen. Welke spreekt je het meest aan? Herken je ze alle vier?
- Lees Efeziërs 2: 8-10. Wat zeggen deze verzen over onze goede daden?

4) Besprekingsvragen

Lees eerst even deze bespreekpunten en bepaal samen de volgorde van bespreking.

- Kun je uitleggen welke plek het evangelie en de wet in jouw leven hebben? Welke associaties

heb je bij beide woorden? Welke gevoelens roepen ze op?

- Als je leeft uit genade welk effect heeft dat dan op je zelfbeeld, je Godsbeeld, je motivatie om het goede te doen?
- Ken je de verleiding om toch weer te vertrouwen op je eigen inspanningen om jezelf aanvaardbaar te maken voor God?
- Hoe zorgt het feit dat je de wet kent ervoor dat je dankbaarheid jegens Christus groeit?
- Waarom hou jij je aan de wet? Gehoorzaam je wel eens om verkeerde redenen?